

תמצית הדף היומי

פרשת שופטים

סוכה לב-לה

דף לב ע

הפסולים בלולב: א. נקטם ראשו. ב. כפוף (ראשו כפוף כאגמון). ג. חוץ (שיצאין משרדתו כמין קוצין). ד. סדוק כהימנן [תמצית עליו לכאן ומחצית לכאן]. **אך אם אין נראה כהימנן כשר.** ד. עקום דומה למגל לפניו פסול, לאחריו כשר דברייתו היא, ולצדדין מחלוקת. ה. חרות [ענשה קשה], אך דומה לחרות כשר. ו. סליק בחד הוצא [כל עליו מצד אחד]. ז. נפרצו עליו כחופאי [תלשו מהשדרה]. אך נפרדו כשר, ולר' יהודה יאגדנו מלמעלה [דריש כפת כפות]. ח. נחלקה התימות-כרע"ר אם פסול, וי"א דפסול כדן ניטלה התימות. * **כפות תמרים היינו לולב, ואין לפרש: א. הרוותא** [ענין דקל קשה], דבעינן שיוכל ללכתו. ב. **אופתא** [גוע], דלעולם אי"צ כפיתה. ג. **כופתא** [כפת דרכין דרבי נועם] [וממנו יוצאים קוצים]. ד. **שני אשכולות תמרים**, דכתיב כפת חסר ו"ו [משמע יחיד], ולא אשכול אחד דנקרא כף. * **ציני הר** הברזל [שני דקלים בגיא בן הינם שיצא עשן כנהם והוה פיתחה של גהינם] כשרות, ודוקא שראשו של זה מגיע לעיקרו של זה. * **שיעור לולב** שיצא טפה מעל ההיט והערבה, לשמואל אפי' בעליו, ולר' יוחנן שדרו חוץ מעליו, ודגני לולב ארבעה היינו לבד מעליו [וכן גרסין בתמני יבדי לנענע בו כשר]. * **מידות הטפחים:** לת"ק טפה רגיל, לר' טרפון אמה בת חמשה טפחים, ונח' בדעתה: לרב דימי בעינן טפחים גדולים באופן שאמה בת שישה נחלקנה לאמה, לרבינן בעינן טפחים קטנים באופן שאמה בת חמשה נחלקנה לששה טפחים והכי הלכתא. * **ענף עץ עבות** זה הדס שענפיו חופין את עצו, ולר"א שטעם עצו ופריו שווה, ואין לומר: א. זית, דבעינן עבות [קלוע] וליכא. ב. דולבא, בעינן עליו חופין את עצו. ג. **הירדוף** [קוצני וסס המת], בעינן דרכיה דרכי נועם, והאמת והשלים האהבו [עין בס' כפות תמרים בבאור הדב]. * **עבות פירושו** שיצאים שלשה עלין מחד קינא, ואם יש שני עלין מחד קינא ועלה שלישי התחתיה החופה עליהם: לר"ז מבשיר [וכן מהדר רב אהא בריה דרבא], ורב אשי פוסל דהוי הדס שוטה. * **נשרו רוב עליו ועבותו קיימת כשר** ומשכחת לה באסא מצרעה [גדל על המיצה, א"י מיער] שיש ז' עליו בקן, ויוצאים בו אף שיש לו שם לווי.

דף לג ע

יבשו רוב עליו ונתורגו: ג. בדין ובהם ג' עלין לחין בראשם [דהוי הדן] כשר. * **נקטם ראשו ועלתה בו תמרה כשר.** * **ובעי' בנקטם ראשו בעיניו ועלתה בו תמרה כיו"ט** אי יש דיהוי אצל מצעות, ומקור הספק דר"פ ס"ל דלחומר אמרין דלא הוי דיהוי דבכסוה הרוח ונתגלה חוור ומכסה, ובעי' דשמא בתורת ספק אמרה ולחומר אלא לקולא כהכא ועלתה בתיקו, ובעי' למיפשט: א. מדשנין דמיצטע כשר ומיירי לאחר איגודן וש"מ דדחוי מעיקרא אינו דיהוי, ודחי' דאגד הזמנה בעלמא. ב. מסקינן דעבר וליקטן כשר אף שהושרחו קודם יו"ט ודחוי מעיקרא, וטפי עדיף למיפשט הכי מאשר שהושרחו כיו"ט ונראה ולבסוף נדחה. * **עבר וליקטן כיו"ט: לר"א** בר צדוק פסול והכמים ובכשירים, ונח' א' יליפינן לולב מוסכה לענין תעשה ולא מן העשוי, וי"א א' לולב צריך אגד, ומכשירייה דתנאי דלולב כשר אינו אגוד: לרבנן כשר, ולר"ז פסול דאיהו לקיחה מאגודת אוב [אך להתחלה מצוה לאגוד משום זה א"ל ואנתו]. * **ענבי מרובות מעליו פסול** אף במפורזין בשנים או שלשה מקומות דהוי כמנומר, ודווקא שהיו שחורות או אדומות [כדמצינו גבי דם נדה דאף שחור טמא, דאדום הוא אלא שילקא]. * **למעט הענבים כיו"ט:** לת"ק אסור, ולרבא"ש מותר דלא הוי תיקון דמיירי שמלקטן לאכילה ויש לו הושענא אחרת דלא הוי פסוק שרייה. * **אין לאגוד כיו"ט** אלא כאגודת ירק [לכרך בלא לקשור], ולא בעניבה כר"י דאסור [ולר' יהודה אין אגודה זו מועלת, והאי תנא פליג עליה].

דף לד ע

דיני הערבה: כמושה, נשרו מקצת עליה, ושל בעל כשרה. * **הלימודים מערבי נחל: א.** מצוה בשל נחל. ב. שהעלה יהא משוך כנחל [למעוטי צצפה]. ג. למעוטי צצפה שנגדלה בהרים [הוא גרועה מערבה וליף לה מיקח על מים רבים צצפה שמו, ואמר הקב"ה אני אמרתן שיהיו ישראל לרבים על מים רבים, ושמו עמכם צצפה]. * **טעם שנקט ערבי לשון רבים:** לת"ק לרבות של בעל עליו פסול **לראשי** שאת הלולב ואחת למקרא [אך ת"ק ליהן לא מהלימ, דעשר נטעות חורשין כל בית סאה בשבילן עד ר"ה וא"צ תוספת שביעית, אך אם נטעות פחות מעשרה לבית סאה חורש תחתיהן בלבד], ערבה-בנקדוש, וניסוך המים-בחג בשחר, הלימ'. **ולקמן אמרין דתאי להצריך ב' ערבות.** * **סימני ההיכר בין צצפה לערבה:** פיה-קנה שלה אדום, קנה שלה מושך, פיה חלק, צצפה-קנה שלה לבן, קנה שלה עגול, פיה דומה למגל [אך חילפא גילא שהוא מין ערבה אך שפיה דומה למגל ויש ליה שם לוי כשרה דערבי מ"מ]. * **ערבה שפיה דומה למסר** [פגישותיה לכאן ולכאן] כשרה. * **הדברים שנשתנה שמום:** א. צצפה לערבה וערבה לצצפה ונפק"מ ללולב. ב. הצוצרה לשופר נפק"מ לשופר של ר"ה. ג. פתורה לפתורתא [שלהן גדול ושולחן קטן], נפק"מ למקח וממכר. ד. בית הכסות הדובילא ונפק"מ למחא לנברצות בבית הכסות [דכיון שעבה היא פוסלת רק אם הנקב מפולש, ועכשיו הופק]. ה. **כבל שנתנה לנברצות**, נפק"מ לגיטי נשים [דבכבל אי"צ לומר בפני נכתב ונתתם דבקיאתן]. * **מנין ד' מנינים:** א. **לר' ישמעאל** ג' הדסים [ענף, עץ, ענבת שלשה]. ב. ערבות [כתב ערבי]. א. אתרוג אחד, ולולב אחד, וחזר בו ר' ישמעאל וס"ל דסגי בהדס אחד ולכן יכול להביא ב' קטומין. ב. **לר"ע** מביא אחד מכל מין. ג. **לר"ט אפי'** ג' הדסים קטומין [וכן ס"ל לר"י בשם שמואל ולפיכך אמר למורכבים שלא יעלו את מור החדסים, ולא דרש כר"ע דמכשיר הדס כשר אחד, דקל יותר למצוא ג' קטומין מאחד שאינו קטום].

דף לה ע

מנין שפיר עץ הדר זה אתרוג: א. טעם עצו ופריו שווה [ואף שפליפלין נמי טעם עצו ופריו שווה, וחיוב בעולה [אף ששפל כירק], ואין א"י סחרה כלום, מ"מ א"י לנטלם כידו דאם ישול אחד לא מיכבד, ותרי ותלת נמי בא"י דחד אמר רחמנא]. ג. **לרבי** כדיר של צאן שיש בו גדולים וקטנים תמימין ובע"מ אף אתרוג זה בו פרות גדולים של שנה שעברה, וקטנים של שנה זו. א. הדר שרד באילנו משנה לישנה. ה. הדר לשון אידור [מים בויתין]. א. אתרוג גדל על כל מים. * **אתרוג של ערלה פסול והטעם:** א. אין בו היתר אכילה [ובעינן לכס בכל דרכי הנאות]. ב. אין בו דין מומין [דנאסר בהנאה], ומסקינן דלכו"ע בעינן היתר אכילה [ולכן אתרוג של תרומה טמאה פסול אף שמיסקה תחת תבשילין]. ונח' אי' בעינן דין מומין, ונפק"מ באתרוג של מע"ש בירושלים אליבא דר"מ דמומן כבוד הוא דמומן דבעי נמי דין מומין אין יוצא בו. * **לר"מ הסובר שמע"ש מומן גבוה הוא אין יוצא באתרוג** [כתיב לכם], עיסה [כתיב ערסותיכם], ומצה [מג"ש חם חם מעיסה] של מע"ש, ולרבנן נפקי [ואף